

ЗБАГАЧЕННЯ ЖИТТЄВОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ MOODLE

Необхідність дистанційного навчання у сучасному інформаційному світі не викликає сумнівів. Втім, дистанційний формат розглядається як допоміжний чи альтернативний. Ситуація карантину такий формат навчання перевела у стан єдиного можливого, до чого, не дивлячись на тривалий час розробок у цьому напрямі, вчителі і викладачі, з одного боку, та учні і студенти, з іншого, були не зовсім готові.

Однією із причин неготовності є невизначеність із платформами дистанційного навчання. Така платформа повинна не лише забезпечувати зв'язок викладачів зі студентами, а відповідати вимогам навчального середовища.

Варто зазначити, що до часу карантину більшість ВНЗ України уже намагались, а деякі й плідно працювали, використовуючи певні віртуальні навчальні середовища. Та, невизначеність і пов'язана з нею розгубленість, що викликані терміновим завданням перевести всі навчальні програми у дистанційну форму, якби змусили викладачів відійти від досягнення основних результатів навчання.

Стратегічно більш простим шляхом є скерування студентів на освоєння змістовної тематики певної навчальної дисципліни. Проте, основним результатом навчання є оволодіння студентами необхідними компетентностями, які в результаті призводять до збагачення їхнього життєвого досвіду. Виконання студентами завдань у будь-якій відтворювальній діяльності (презентації, реферативні повідомлення, есе, тестування тощо) не стає тою інтенсивністю, що сприяє формуванню загальних компетентностей, збагаченню індивідуального досвіду, розвитку особистості.

Розвиток певних компетентностей відбувається у відповідних діяльностях, що розгортають процес рефлексії. Процес рефлексії супроводжує побудову різних дискурсів, та найяскравіше проявляється у наративі. У такому разі, найбільш ефективними можуть бути діяльності дистанційного навчання, що спонукають особистість до діалогу з іншими учасниками навчального процесу чи, принаймні, із собою. Окрім того, такі діяльності повинні мати для студента особистісну значимість, не обмежену отриманням лише балів за освоєння тем.

Здійснимо спробу аналізу діяльностей, які пропонуються системою Moodle "Learn Moodle 3.8 Basics". Це безкоштовна відкрита система управління навчанням. Варто зазначити, що всі діяльності, і навіть система оцінювання, у системі забезпечені зворотним зв'язком. Тут зосередимося лише на тих діяльностях, які без додаткової затрати часу викладача (адже він в умовах, що склалися, досить навантажений) дозволяють якнайповніше оволодівати студентами загальними і спеціальними компетентностями, збагачувати їхній досвід під час дистанційного навчання.

Для введення до вивчення теми та підтримання зацікавленості нею можна застосувати модуль «Форум», який дозволяє учасникам здійснювати асинхронні дискусії. Система пропонує декілька типів форумів із різними способами

обговорювання та із можливістю прикріплення файлів до своїх повідомлень. Повідомлення можуть бути оцінені як викладачем, так і студентами. Викладачу варто піднімати для обговорення злободенні проблеми, чим заохочувати студентів замислюватися над їх вирішенням. Для студентів така діяльність є соціальним простором, який дозволяє не лише оволодівати темою, а й краще пізнати досвід інших учасників навчального процесу.

Модульна діяльність «*Viki*» має безліч застосувань. Одним із них може бути сумісна розробка усіма учасниками навчального процесу кейсів, які знадобляться у подальшій професійній діяльності. Щоб досягнути мети – збагачення досвіду студентів, завдання повинно містити елементи творчого пошуку, тобто бути проблемним. Наприклад: описати технології, які використовують певні механізми, що вивчаються темою; на основі опрацювання певних узагальнюючих наукових джерел самостійно розробити відповідні прийоми, які можливо буде застосовувати у подальшій професійній діяльності. Виконання таких завдань неможливо скопіювати із мережі Інтернет, що спонукає студентів до творчого пошуку. Знайомство з роботами одногрупників не лише збагачує досвід, а й спонукає до більш плідної роботи. Окрім того, студенти отримують «банк прийомів», які необхідні у майбутній професійній чи повсякденній діяльності, а також здобувають навички творчого продуктивного мислення.

Досить продуктивною є діяльність модулю «*Семінар*», яка дозволяє бути студенту виконавцем заданого завдання і рецензентом виконаного завдання іншими одногрупниками. Викладач може автоматично налаштувати протікання діяльності і включитись лише в останній її етап – виставлення оцінки. Ця діяльність при вірно поставленому навчальному завданні сприяє збагаченню досвіду студентів та не вимагає великих енергозатрат з боку викладача.

Втім, мабуть із-за складності налаштування, вищеописана діяльність на сьогодні не має високої популярності застосування. Більш популярна діяльність «*Завдання*» дозволяє викладачу лише збирати роботи, оцінювати їх та залишати відгуки на роботи студентів. Та вірно поставлене проблемне і актуальне завдання студентам також дозволяє розвивати у них необхідні компетентності. Варто зауважити, що вища освіта не повинна орієнтуватися на «посереднього» студента. Тому, викладачам варто ставити адекватно ускладнені завдання.

Діяльність «*Урок*» дозволяє досить гнучко і ефективно організувати роботу студентів. Втім, вона вимагає певних енергетичних і часових затрат від викладачів. Тому, розробляти її варто не для одноразового застосування.

Якщо ж творчому викладачу не вистачає запропонованих системою Moodle діяльностей, він може скористатись модулем «*Зовнішній засіб*». При обмеженні викладача часом на підготовку, його варто застосовувати, якщо викладач уже має певні «заготовки» на інших веб-сайтах.

Отже, хоч дистанційне навчання у повній мірі не може забезпечити взаємодію учасників навчального процесу, повноцінне оволодіння практичними навичками, втім, вірно підібрані діяльності та вдало поставлені проблемно-пошукові завдання можуть сприяти розвитку у студентів необхідних компетентностей та збагачувати

їхній життєвий досвід.